

Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a
Vače 10
1252 Vače

**PROGRAM DELA IN RAZVOJA ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA
GEOMETRIČNEGA SREDIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO
2025**

Predsednica društva
dr. Alenka Šivic Dular

Alenka Šivic Dular

Vače, januar 2025

Kazalo

I. PRAVNE PODLAGE ZA PODELITEV KONCESIJE ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA GEOMETRIČNEGA SREDIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE	3
II. PROGRAM DELA IN RAZVOJA ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA GEOMETRIČNEGA SREDIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2025	4
1. Vzdrževanje, obnavljanje, dograjevanje in moderniziranje pomnika GEOSS z območjem GEOSS	4
2. Pripravljanje, vzdrževanje in dopolnjevanje poti in označb ter druge infrastrukture na območju GEOSS	4
3. Organiziranje tradicionalnih kulturnih prireditev in skrb za popularizacijo GEOSS-a v izobraževalne namene	4
3.1. Slovenski kulturni praznik v središču Slovenije (v soboto, 1. 2. 2025)	5
3.2. Pohod po poteh okrog Slivne in GEOSS-a (v ponedeljek, 21. 4. 2025).....	5
3.3. Dan slovenske zastave in vpis predsednice Republike Slovenije v knjigo predsednikov (v četrtek, 24. 4. 2025).....	5
3.4. Dan Zveze veteranov vojne za Slovenijo in rodoljuba (v soboto, 17. 5. 2025).....	5
3.5. Dan GEOSS-a in Dan državnosti (v soboto, 7. 6. 2025)	5
3.6. Vpis v zlato knjigo (v četrtek, 19. 6. 2025).....	6
3.7. Vranov let v svobodo na GEOSS-u (v soboto, 6. 9. 2025).....	6
3.8. Glasbeno popoldne z Antonom Lajovcem (v nedeljo, 19. 10. 2025) - zaključek koncesijske-ga obdobja	6
3.9. Druge prireditve in dogodki	6
4. Izdajanje publikacij o GEOSS-u in informiranje javnosti	6
5. Pripravljanje letnega programa dela in razvoja, s finančnim načrtom, in opravljanje v njem določenih nalog	6
III. TABELA FINANČNEGA PLANA ZA LETO 2025	7
IV. UTEMELJITVE FINANČNEGA PLANA ZA LETO 2025	10
V. ZAKLJUČEK	15

I. PRAVNE PODLAGE ZA PODELITEV KONCESIJE ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA GEOMETRIČNEGA SREDIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE

Državni zbor je na seji dne 2. 10. 2003 sprejel Zakon o geometričnem središču Slovenije (Uradni list RS, št. 101/2003, v nadaljevanju: Zakon).

Na osnovi določb Zakona in Uredbe o koncesiji za upravljanje območja geometričnega središča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 114/2004, v nadaljevanju: Uredba) je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) dne 10. 5. 2005 sprejela sklep št. 41001-31/2005/3 o upravljanju in odkupu območja geometričnega središča Slovenije (v nadaljevanju: območje GEOSS).

V postopku oddaje javnega razpisa je bila izbrana ponudba Društva za razvoj in varovanje GEOSS-a (v nadaljevanju: Društvo GEOSS), zato je Vlada, na predlog razpisne komisije, za koncesionarja za upravljanje območja GEOSS z upravno odločbo št. 01404-8/2005/3 z dne 2. 8. 2005 izbrala Društvo GEOSS.

Koncesija za upravljanje območja GEOSS je bila Društvu GEOSS podeljena z upravno odločbo za dobo največ 10 let od dneva sklenitve koncesijske pogodbe. Pogodba je bila sklenjena 2. 11. 2005 in v 3. členu določa, da se lahko podaljša še največ za 10 let.

Na predlog koncesionarja z dne 12. 12. 2014 za podaljšanje koncesije je Vlada izdala odločbo št. 01405-3/2015/5 z dne 4. 6. 2015, da se koncesija iz leta 2005 podaljša s sklenitvijo nove koncesijske pogodbe za dobo 5 let, z možnostjo podaljšanja še za 5 let. Slednje je bilo uresničeno 23. 7. 2020, ko je Vlada sprejela sklep št. 01405-2/2020/3 s pooblastilom za podpis nove koncesijske pogodbe za dobo 5 let.

Na tej podlagi je zasnovan Program dela in razvoja za upravljanje območja geometričnega središča Republike Slovenije za leto 2025, ki se nanaša na vsebino podeljene koncesije in opredeljeno vizijo razvoja območja GEOSS. **Koncesijska pogodba je veljavna do 1. 11. 2025.**

7. člen Zakona določa, da se upravljanje območja GEOSS izvaja kot javna služba in obsega naslednje naloge: vzdrževanje, obnavljanje, dograjevanje in moderniziranje pomnika GEOSS z območjem GEOSS, pripravljanje, vzdrževanje in dopolnjevanje poti in označb ter druge infrastrukture na območju GEOSS, organiziranje tradicionalnih kulturnih prireditev in skrb za popularizacijo območja GEOSS v izobraževalne namene, izdajanje publikacij o GEOSS-u in informiranje javnosti, pripravljanje letnega programa dela in opravljanje nalog, ki iz programa izhajajo.

9. člen Zakona določa, da se sredstva za opravljanje nalog iz 7. člena tega Zakona pridobivajo iz: državnega proračuna, sredstev lastne dejavnosti upravljavca, donacij in dotacij ter drugih virov. V letu 2025 zato načrtujemo prispevek (so-)organizatorjev prireditev na območju GEOSS in drugih sodelujočih - Občine Litija, Društva Heraldica Slovenica, Zveze veteranov vojne za Slovenijo (v nadaljevanju: ZVVS), Zveze policijskih veteranskih društev Sever (v nadaljevanju: Združenje Sever) in drugih, ki so navedeni v gradivu. Pri organizaciji prireditev predvidevamo tudi sodelovanje zavodov v okviru Občine Litija – Zavoda za kulturo, mladino in šport Litija, Razvojnega centra Srca Slovenije in Knjižnice Litija.

Program dela in razvoja za upravljanje območja geometričnega središča Republike Slovenije za leto 2025 je sprejel Upravni odbor Društva GEOSS na seji dne 13. januarja 2025.

Program dela in razvoja je obravnaval odbor za spremljanje koncesije, ki zagotavlja koordinacijo lokalnih interesov in sodelovanje Občine Litija, na dopisni seji, ki je bila zaključena dne 7. 2. 2025 ob 12h, in podal pozitivno mnenje.

II. PROGRAM DELA IN RAZVOJA ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA GEOMETRIČNEGA SREDIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2025

Program dela in razvoja za upravljanje območja GEOSS je načrtovan za obdobje od 1.1. 2025 do 1.11. 2025, ko preneha veljavnost koncesijske pogodbe. Nanaša se na naloge iz koncesijske pogodbe in na aktivnosti, ki so povezane z realizacijo teh nalog. Program bomo realizirali s sorazmernim delom sredstev, ki so predvidena s koncesijsko pogodbo za obdobje 10 mesecev. Pri tem si bomo prizadevali za pridobivanje dodatnih sredstev drugih financierjev. Posamezne prireditve bomo financirali skupaj s (so-)organizatorji na način, da bodo financirane tako s koncesijskimi sredstvi, kot tudi s sredstvi drugih (so-)organizatorjev.

Glede na naloge, določene v koncesijski pogodbi, je program dela razdeljen na pet vsebinskih sklopov:

1. Vzdrževanje, obnavljanje, dograjevanje in moderniziranje pomnika GEOSS z območjem GEOSS

Izvajala se bodo naslednja dela vzdrževanja in obnavljanja:

1. vzdrževanje in obnavljanje pomnika GEOSS in vseh spomenikov na parceli št. 2037, k. o. Vače;
2. urejanje okolice pomnikov – urejanje brežin, košnja trave, skrb za nasade, zimska služba...;
3. vzdrževanje in obnavljanje poti, označb ter druge infrastrukture, povezane z območjem GEOSS;
4. skrb za brežhibnost zastav in drogov ob pomniku GEOSS.

Vzdrževalna dela na območju GEOSS bo opravljala oziroma organizirala skrbnica, ki je zaposlena v Društvu GEOSS za polovični delovni čas.

V sklopu dograjevanja in moderniziranja smo predvideli nadaljevanje prenove in modernizacije celotnega območja GEOSS, ki bosta v letu 2025 v sklopu prve faze obsegala pripravljalna dela in pripravo finančnega plana za nadaljevanje izvedbe prenove. To je potrebno zaradi izboljšanja varnosti uporabe območja, izboljšanja dostopnosti, izboljšanja medsebojne povezljivosti postavljenih simbolov in zaradi odstranitve dotrajanih in nevarnih elementov območja, ki terjajo hitro in celovito sanacijo. Hkrati bomo nadaljevali tudi s prenovo celostne podobe območja GEOSS in poudarili simboliko nacionalnih barv in znamenj. Pri izvajanju aktivnosti in nalog bomo izhajali iz Idejne zasnove za nadgradnjo in celostno ureditev območja GEOSS, ki jo je v letu 2023 izdelal, vključno s PZI, krajinski arhitekt Žan Lovše, Verlita studio iz Litije.

2. Pripravljanje, vzdrževanje in dopolnjevanje poti in označb ter druge infrastrukture na območju GEOSS

Dostopne poti do GEOSS-a in poti okrog njega že leta niso bile celovito obnovljene ali modernizirane, s prostovoljnimi delom pa bomo kot doslej poskrbeli za označevanje poti. Na glavni ploščadi bomo do končne sanacije popravljali vrzeli in večje poškodbe.

Ob uspešnosti dogovorov o sofinanciranju različnih akterjev bomo poti in označbe čim bolj uredili in jih digitalizirali.

3. Organiziranje tradicionalnih kulturnih prireditev in skrb za popularizacijo GEOSS-a v izobraževalne namene

V društvu smo doslej uveljavili številne kulturne prireditve, ki so postale tradicionalne in izražajo vrednote rodoljubja in domoljubja ter predstavljajo pomembno izobraževalno sredstvo. V letu 2025 bomo izvedli tradicionalne prireditve, obenem pa tokrat v prireditvi Slovenska zastava vključili protokol vpisa predsednice Republike Slovenije v knjigo predsednikov. V letu 2025 bomo nadaljevali s podobnimi usmeritvami pri organiziranju prireditev, kot smo s tem začeli v letu 2024, zlasti z veliko sodelovanjem lokalnih inštitucij in s povezovanjem navzven.

Prireditve želimo tudi v naprej posodabljati in izpostaviti delo kulturnih in znanstvenih del in projektov, ki jih sodobni Slovenke in Slovenci ter državljanke in državljani ustvarijo, a so premalo prepoznani. Prizadevali si bomo, da bodo naše prireditve tradicionalno predstavljale kvaliteto ustvarjalcev tudi sodobnega časa in ne le preteklosti, na katerih bo mogoče poudariti njihov pomen in izraziti hvaležnost za njihov prispevek h kulturnemu in drugemu razvoju naše družbe.

V letu 2025 načrtujemo naslednje prireditve, z naslednjo vsebino:

3.1. Slovenski kulturni praznik v središču Slovenije (v soboto, 1. 2. 2025)

Vsebina prireditve, 40. po vrsti, bo povezana s Prešernovim življenjem in delom. Rdeča nit scenarija bo sodoben pristop, mladi nastopajoči in nastopajoči iz lokalnega okolja ter prepoznavanje vrhunstva sodobne slovenske književne umetnosti. Knjižnica Litija bo oblikovala program in pripravila recital Prešernovih poezij, ki ga bo izvedlo Društvo Lila iz Litije. Izbrali smo ju z namenom sodobnejšega načina izvedbe prireditve kulturnega praznika, ki poudarja pomen domoljubja in narodne identitete, katera sta vtakana tudi v poslanstvo Društva GEOSS.

3.2. Pohod po poteh okrog Slivne in GEOSS-a (v ponedeljek, 21. 4. 2025)

16. pohod, ki ga bo organiziralo Društvo za razvoj Slivne, bo kot doslej potekal na velikonočni ponedeljek. Pohod združuje promocijo GEOSS-a, rekreacijo pohodnikov v naravi in druženje z domačini. Zajema območje okoli GEOSS-a in se prične v središču vasi Slivna, nadaljuje proti severu in obsega 8 km krožne poti po označenih poteh, preko okoliških krajev, med drugim preko najvišje točke hriba Pivkelj (880m), ter se preko GEOSS-a vrne na izhodišče. Rekreativni del pritegne marsikoga, ki morda ne bi prišel na območje GEOSS-a.

3.3. Dan slovenske zastave in vpis predsednice Republike Slovenije v knjigo predsednikov (v četrtek, 24. 4. 2025)

Prireditev Dan slovenske zastave je namenjena širjenju zavesti o pomenu rodoljuba na Slovenskem, sočasno pa bo Društvo Heraldica Slovenica praznovalo 33-letnico delovanja. Gre za tradicionalno prireditev, že 28. po vrsti, ki jo bo organiziralo Društvo Heraldica Slovenica in je posvečena spominu na prvo razvitje slovenske zastave v Ljubljani.

Tradicionalno se vsak predsednik Republike Slovenije vpiše v knjigo predsednikov na GEOSS-u. Ob tem slovesnem dogodku bodo predsednico spremljali častniki Slovenske vojske. Tokrat planiramo tudi udeležbo vseh potencialnih podpornikov prenove območja GEOSS - Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Združenja Sever, županov občin Litija, Šmartno pri Litiji, Dol pri Ljubljani, Ljubljana, Moravče, Lukovica, Domžale in drugih.

S prireditvijo želimo povzdigniti pomen GEOSS-a, ki simbolizira srce slovenskega naroda. V letu 2025 bomo združili Dan slovenske zastave in vpis predsednice v knjigo predsednikov v (so-)organizaciji z Občino Litija.

3.4. Dan Zveze veteranov vojne za Slovenijo in rodoljuba (v soboto, 17. 5. 2025)

Prva prireditev je bila leta 2003. Organizirata jo ZVVS in Združenje Sever. V Društvu GEOSS nam pomeni kot zahvalni dan vsem rodoljubom, ki so si prizadevali za obstoj, razvoj in prostor pod soncem, kjer so že od nekdaj naše korenine.

3.5. Dan GEOSS-a in Dan državnosti (v soboto, 7. 6. 2025)

Prireditev, začeta leta 2003, je zasnovana kot zahvalni dan. Z njo se spomnimo 16. junija 1981, ko je iniciativni odbor sprejel projekt Vače 81, avtorja Petra Svetika, sedaj Projekt GEOSS. Spomnimo se najbolj aktivnih sodelavcev projekta, sponzorjev in drugih podpornikov.

Dan državnosti tudi na GEOSS-u praznujemo v spomin na 25. junij 1991, ko je Slovenija formalno postala neodvisna. Na ta dan želimo poudariti tudi pomen kulture ter naravne in kulturne dediščine, na kateri temelji naša državnost. Na prireditev zato vabimo različne izvajalce, ki predstavijo slovenske kraje in ljudi, njihovo kulturo in način življenja. Občina Litija je vselej aktivni partner pri organizaciji prireditve.

3.6. **Vpis v zlato knjigo (v četrtek, 19. 6. 2025)**

Občina Litija vsako leto simbolično podeli priznanja za vpis v zlato knjigo vsem učencem Litijskih osnovnih šol, ki so z odličnim uspehom dokončali vse razrede osnovne šole. Podelitev ima simbolični pomen in ustvarja edinstveno klimo s prisotnostjo odlične generacije na območju GEOSS.

3.7. **Vranov let v svobodo na GEOSS-u (v soboto, 6. 9. 2025)**

Prireditve izhajajo iz dogodka, ko so partizani v Ožbaltu osvobodili 87 zavezniških vojakov na prisilnem delu in jih preko GEOSS-a varno pripeljali v Belo Krajino. Poleg te spominske prireditve na GEOSS-u so slovesnosti, ki jih organizira Zveza borcev za vrednote NOB, še v Mariboru (ujetniško taborišče), v Ožbaltu (kraj osvoboditve) ter na Otoku pri Metliki, od koder so se rešeni zavezniški vojaki z letali vrnil na svoje domove. Na GEOSS-u poteka prireditve pod pokroviteljstvom Društva GEOSS, v (so-) organizaciji z Društvom Vranov let, v letu 2025 pa je željo po sodelovanju izrazila Zveza slovenskih častnikov. Ta dan poteka tudi pohod na GEOSS po delu poti Vranovega leta. Organizacijo tega pohoda bo prevzela slovenska vojska. Zveza slovenskih častnikov s pomočjo slovenske vojske bo prevzela organizacijo prevoza za mednarodno in vseslovensko udeležbo – predvsem iz ključnih točk Vranovega leta: iz Ožbalta, Mozirja in Semiča (Otok). Prireditve bo organizirana kot Mednarodni dan prijateljstva v zavezništvu in je posvečena spominu na sočutnost, človeškost, srčnost in pogum slovenskega človeka v časih stiske in terorja, ko smo dokazali zaveznikom in skupnim vrednotam svojo pripadnost.

3.8. **Glasbeno popoldne z Antonom Lajovcem (v nedeljo, 19. 10. 2025) - zaključek koncesijskega obdobja**

22. tradicionalna prireditve bo, kot vedno, posvečena domačinu Antonu Lajovcu in je namenjena predstavitvi življenja, predvsem pa dela tega velikega mojstra in slovenskega glasbenega ustvarjalca, ki je slovensko glasbo dvignil na evropski nivo. Glede na izjemnost dogodka in močno povečano število navdušenih obiskovalcev načrtujemo, da bo izvedbo prireditve prevzela Glasbena šola Litija.

3.9. **Druge prireditve in dogodki**

Prireditve, ki se bodo odvijale na podlagi državnih, regijskih, občinskih ali krajevnih pobud, ali prireditve, ki jih ni mogoče vnaprej načrtovati, bomo v letu 2025 obravnavali v tej točki. Na območju GEOSS se lahko izvedejo še druge prireditve z namenom izkazovanja narodne zavednosti in vrednot slovenstva ter hvaležnosti za dobre dosežke v kulturi in znanosti.

4. **Izdajanje publikacij o GEOSS-u in informiranje javnosti**

S pripravo podlag za digitalno predstavitev obeležij GEOSS-a, ki smo jo delno izvedli v letu 2024, smo omogočili nadaljevanje nadgradnje digitalizacije v letu 2025.

V letu 2025 bomo več energije in sredstev usmerili v družbene medije društva - FB in Instagram. Prizadevali si bomo za večjo medijsko pokritost na GEOSS-u in za širjenje povezovanja subjektov v širšem prostoru.

5. **Pripravljanje letnega programa dela in razvoja, s finančnim načrtom, in opravljanje v njem določenih nalog**

Z uresničevanjem poslanstva GEOSS-a in upravljanjem tega domoljubnega projekta Društvo GEOSS opravlja številne naloge, ki jih planira tudi za leto 2025. Gre za opravljanje vseh strokovnih in administrativnih nalog, ki omogočajo izvedbo nalog društva, kot jih določajo pravne podlage, in pokrivanje stroškov, potrebnih za delovanje društva, vključno z računovodskimi in bančnimi stroški, stroški financiranja (limit na TRR) ter stroški komunikacijskih in informacijskih poti.

III. TABELA FINANČNEGA PLANA ZA LETO 2025

- sredstva po koncesijski pogodbi: 33.036,00 €
- prispevek drugih (so-)financerjev ocenjujemo na: 61.550,00 €

Skupaj prihodki: 33.036,00 €

Skupaj odhodki: 33.036,00 €

Št.	Področje, naloga	Plan 2025 v EUR - koncesija	Plan 2025 v EUR - drugi viri	(So-)financer
1.	Vzdrževanje, obnavljanje, dograjevanje in moderniziranje pomnika GEOSS z območjem GEOSS	16.450,00	30.150,00	
1.1.	<u>Vzdrževanje pomnika in območja GEOSS</u> <i>Bruto stroški dela skrbnice za polovični delovni čas</i> <i>Materialni stroški in vzdrževanje glavne ploščadi</i>	<u>11.400,00</u> <i>11.000,00</i> <i>400,00</i>	<u>0,00</u>	
1.2.	<u>Prenova območja GEOSS</u> <i>Prenova območja GEOSS - faza 1</i>	<u>3.000,00</u> <i>3.000,00</i>	<u>30.000,00</u>	
			5.000,00	Zveza veteranov vojne za Slovenijo
			5.000,00	Združenje Sever
			5.000,00	Častniki slovenske vojske
			5.000,00	Občina Dol pri Ljubljani
			5.000,00	Občina Šmartno pri Litiji
			5.000,00	Občina Litija
1.3.	<u>Zastave in vzdrževanje drogov</u> <i>Nakup in zamenjava zastav</i> <i>Dobava novih zastav</i>	<u>50,00</u> <i>50,00</i>	<u>150,00</u>	
			150,00	Zveza veteranov vojne za Slovenijo
1.4.	<u>Odstranitev in ponovna namestitev kamnitih pomnikov</u> <i>Demontaža in začasna odstranitev zaradi obnove glavne ploščadi</i>	<u>2.000,00</u> <i>2.000,00</i>	<u>0,00</u>	
2.	Pripravljanje, vzdrževanje in dopolnjevanje poti in označb ter druge infrastrukture na območju GEOSS	2.000,00	3.500,00	
2.1.	<u>Uskladitev predstavitvenih tabel na območju GEOSS</u> <i>Ureditev skladnosti predstavitvenih tabel v skladu s celotno podobo društva</i>	<u>1.000,00</u> <i>1.000,00</i>	<u>1.500,00</u>	
			1.500,00	Podporniki
2.2.	<u>Izdelava tabel podpornikom prenove območja GEOSS</u> <i>Izdelava in umestitev tabel podpornikom prenove območja GEOSS</i>	<u>0,00</u>	<u>1.000,00</u>	
			1.000,00	Podporniki
2.3.	<u>Vzdrževanje in posodobitev poti in označb</u> <i>Digitalna podpora obiskovalcem in pohodnikom ter umestitev predstavitvenih tabel in označb</i>	<u>1.000,00</u> <i>1.000,00</i>	<u>1.000,00</u>	
			1.000,00	Podporniki
3.	Organiziranje tradicionalnih kulturnih prireditev in skrb za popularizacijo GEOSS-a	6.466,90	27.900,00	

3.1.	<u>Slovenski kulturni praznik v središču Slovenije</u>	<u>655,24</u>	<u>1.750,00</u>	
	Organizacija prireditve		1.500,00	Knjižnica Litija
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24		
	Pogostitev	50,00	250,00	Društvo žena in deklet Vače
3.2.	<u>Pohod po poteh okrog Slivne in GEOSS-a</u>	<u>330,24</u>	<u>2.500,00</u>	
	Organizacija pohoda		2.500,00	Društvo za razvoj Slivne
	Najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	330,24		
3.3.	<u>Dan slovenske zastave in vpis predsednice RS v knjigo predsednikov</u>	<u>1.655,24</u>	<u>6.850,00</u>	
	Organizacija prireditve	1.000,00	5.000,00	Heraldica Slovenica
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24	1.500,00	Občina Litija
	Pogostitev	50,00	350,00	Društvo žena in deklet Vače
3.4.	<u>Dan Zveze veteranov vojne za Slovenijo in rodoljuba</u>	<u>655,24</u>	<u>6.350,00</u>	
	Organizacija prireditve		6.000,00	Zveza veteranov vojne za Slovenijo in Združenje Sever
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24		
	Pogostitev	50,00	350,00	Društvo žena in deklet Vače
3.5.	<u>Dan GEOSS-a in Dan državnosti</u>	<u>1.155,24</u>	<u>2.850,00</u>	
	Organizacija prireditve	500,00	2.500,00	Občina Litija in OŠ Gradec
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24		
	Pogostitev	50,00	350,00	Društvo žena in deklet Vače
3.6.	<u>Vpis v zlato knjigo</u>	<u>605,24</u>	<u>2.700,00</u>	
	Organizacija prireditve		1.200,00	OŠ Gradec
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24		
	Pogostitev		1.500,00	OŠ Gradec
3.7.	<u>Vranov let v svobodo na GEOSS-u</u>	<u>655,22</u>	<u>3.350,00</u>	
	Organizacija prireditve		2.000,00	Zveza častnikov SV, Društvo Vranov let
	Organizacija pohoda		1.000,00	Zveza častnikov SV
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,22		
	Pogostitev	50,00	350,00	Društvo žena in deklet Vače
3.8.	<u>Glasbeno popoldne z Antonom Lajovcem</u>	<u>655,24</u>	<u>1.550,00</u>	
	Organizacija prireditve		1.200,00	Glasbena šola Litija
	Snemanje prireditve, najem površin za parkiranje in prireditveni prostor	605,24		

	<i>Pogostitev</i>	<i>50,00</i>	<i>350,00</i>	<i>Društvo žena in deklet Vače</i>
3.9.	<u>Druge prireditve</u>	<u>100,00</u>	<u>0,00</u>	
	<i>Drugi stroški</i>	<i>100,00</i>		
4.	Izdajanje publikacij in informiranje javnosti	2.880,00	0,00	
4.1.	<u>Vzpostavitev in upravljanje družbenih medijev društva</u>	<u>1.000,00</u>	<u>0,00</u>	
	<i>Urejanje spletne strani, Instagram in FB strani</i>	<i>1.000,00</i>		
4.2.	<u>Koledar GEOSS</u>	<u>560,00</u>	<u>0,00</u>	
	<i>Nabava koledarja z dotiskom</i>	<i>560,00</i>		
4.3.	<u>Obveščanje javnosti</u>	<u>1.320,00</u>	<u>0,00</u>	
	<i>Priprava vabil in obvestil, plasiranje informacij o prireditvah, izdelava povzetkov prireditev in plasiranje video posnetkov prireditev</i>	<i>1.320,00</i>		
5.	Pripravljanje letnega programa dela in razvoja, s finančnim načrtom, in opravljanje v njem določenih nalog	5.239,10	0,00	
5.1.	<u>Izdelava poročil, zapisnikov, organizacija prireditev in druge organizacijske in administrativne naloge tajnika društva</u>	<u>3.999,10</u>	<u>0,00</u>	
5.2.	<u>Stroški vodenja računa (na katerem so koncesijska sredstva) in stroški računovodstva</u>	<u>890,00</u>	<u>0,00</u>	
5.3.	<u>Stroški limita na TRR</u>	<u>300,00</u>	<u>0,00</u>	
5.4.	<u>Ostalo</u>	<u>50,00</u>	<u>0,00</u>	
	Skupno	33.036,00	61.550,00	

IV. UTEMELJITVE FINANČNEGA PLANA ZA LETO 2025

Izhodišče za pripravo Programa dela in razvoja za upravljanje območja GEOSS za leto 2025, upošteva obstoječo koncesijsko pogodbo (ta velja do 1. 11. 2025), temelji na načrtu upravljanja, delu Društva GEOSS v letu 2024 in na viziji Upravnega odbora društva, da se njegovo delovanje, način predstavitve območja GEOSS in izvedba prireditev modernizirajo.

Plan porabe iz programa dela in razvoja znaša po koncesijski pogodbi 33.036,00 €. Iz predstavljenih planskih postavk je razvidno, da so koncesijska sredstva, katerih odobrena vrednost pred skoraj dvajsetimi leti je realno padla za 55%, namenjena pretežno za stroške vzdrževanja in prireditev ter plačilo organizacijskih in administrativnih nalog. Pri plačah je upoštevano povišanje minimalne bruto plače na 1.397,00 €, z dvigom minimalne plače pa je upoštevan tudi »dodatek na minulo delo«, ki je bil sočasno uveden.

Pri planiranju so zato v veliki meri vključena sredstva drugih virov, za katera si je zelo prizadeval nov Upravni odbor društva, izvoljen na volitvah in dodatnih volitvah v marcu in juniju 2023. Pri tem je potrebno poudariti, da delo društva ne more temeljiti v taki meri na pričakovanih prostovoljnih prispevkih, ampak v prvi vrsti potrebuje stalen, stabilen in zadosten vir financiranja.

1. Vzdrževanje, obnavljanje, dograjevanje in moderniziranje pomnika GEOSS z območjem GEOSS

1.1. Vzdrževanje pomnika in območja GEOSS

Območje GEOSS je v naravi in potrebuje vzdrževanje na skorajda dnevni ravni. Skrbnica večkrat tedensko preveri stanje na območju GEOSS in poskrbi za urejen prostor. Sezonsko je potrebno območje vzdrževati tudi konkretnije - sajenje cvetlic in vzdrževanje gredic, obrezovanje grmičevja, košenje trave, odstranjevanje komposta, pobiranje smeti itd., pred samo prireditvijo pa se intenzivnost dela skrbnice še poveča. Skrbnica, zaposlena za polovični delovni čas, je zaradi narave dela edina in tudi najbolj racionalna možnost izvedbe potrebnih opravil.

V sklopu materialnih stroškov smo planirali stroške vzdrževanja glavne ploščadi. Samo območje GEOSS ima kar nekaj elementov na prostem, ki so podvrženi naravnemu propadanju, zato jih je potrebno občasno zamenjati (lesene klopi, vrvi za dvig zastave, tečaji pri omarici za elektriko in podobno).

1.2. Prenova območja GEOSS

Društvo kot upravljalec območja GEOSS ugotavlja, da je celotno območje potrebno temeljite preнове, ki presega vsebinski in finančni okvir delovanja društva. Naloga društva je opraviti dela, ki se po koncesijski pogodbi nanašajo na vzdrževanje, dograjevanje in moderniziranje pomnikov, ne pa tudi na investicije, ki so v pristojnosti lastnika območja. Kljub temu smo v zavedanju odgovornosti in morebitnih posledic za uporabnike območja, ki je dotrajano in mestoma tudi nevarno, v društvu poskrbeli, da je bil v letu 2024 saniran najbolj nevaren del poti na zahodnem delu območja, kjer stoji Knežji kamen. Tam je bila sanacija nujna zaradi propadanja lesene podlage, ki je bila nadomeščena s kamnito oblogo na betonski podlagi.

V letu 2025 planiramo poskrbeti za sanacijo oz. preplastitev ostalega dela glavne ploščadi z enako kamnito oblogo, kar je potrebno zaradi ustrezne ureditve nivojev, vzpostavitve klančin med nivoji in sanacije neravnin in vrzeli na ploščadi. Ker celovita idejna zasnova krajinskega arhitekta Žana Lovšeta zajema spremembo v samem izgledu okolice, moderniziranje dostopnih poti, zasaditev novega rastlinja ter sanacijo in povečanje funkcionalnosti površin okoli pomnikov na GEOSS-u, bomo nadaljevali s pristopom do podpornikov, ki bodo v letu 2025 pri tej prenovi pomagali. Dokončanje 1. faze prenove območja je ocenjeno na cca 30.000,00 €. Ta faza preplastitve preostalega dela kamnite ploščadi predvideva ureditev dostopnih poti, da bo pomnik ves čas dostopen za vse obiskovalce, in sanacijo osrednje ploščadi, ki vključuje tudi dostop gibalno oviranim na vse točke ploščadi. V društvu si bomo prizadevali, da bo celovita ureditev območja postala predmet razprave in odločitev lastnika območja.

1.3. **Zastave in vzdrževanje drogov**

Pri vzdrževanju območja GEOSS v letu 2025 bomo sprejeli velikodušno ponudbo ZVVS, ki je ponudila dobavo zastav, kot pomoč pri letnem vzdrževanju območja GEOSS.

1.4. **Odstranitev in ponovna namestitve kamnitih pomnikov**

Da bo preplastitev ploščadi sploh mogoča, je potrebno osrednji pomnik in pomnik rodoljubu umakniti za čas sanacije ploščadi. V ta namen bo potrebno najeti mehanizacijo, ki bo to omogočila. Planirani stroški so namenjeni zgolj najemu te mehanizacije, delo samo bomo zaradi omejenih sredstev poskušali organizirati člani društva prostovoljno.

2. **Pripravljanje, vzdrževanje in dopolnjevanje poti in označb ter druge infrastrukture na območju GEOSS**

2.1. **Uskladitev predstavitvenih tabel na območju GEOSS**

Na območju GEOSS so bile skozi leta postavljene informativne table. Te so se glede na umeščanje pomnikov in oblikovanje osrednje ploščadi postavile na same robove ploščadi in sčasoma izgubile svojo vlogo, ker so postavljene na neprimernih mestih (ljudje jih ne opazijo) ali pa so izdelane iz različnih materialov in niso usklajene med seboj. V tej postavki planiramo uskladitev izgleda teh tabel, jim določiti novo mesto in nato naročiti izdelavo novih usklajenih tabel.

2.2. **Izdelava tabel podpornikom prenove območja GEOSS**

Podpornikom prenove območja želimo dati priznanje z izdelavo simbolne table, ki bi jo umestili na preplasteno glavno kamnito ploščad.

2.3. **Vzdrževanje in posodobitev poti in označb**

Skrbeli bomo za informativne table, digitalno podporo obiskovalcem in pohodnikom ter vzdrževanje označb na pomnikih. Z uvedbo digitalne podpore bo potrebno izdelati predstavitveno tablo, kjer bo opis poti z detajli glede njihove zahtevnosti in način namestitve aplikacije na telefon obiskovalca/pohodnika.

3. **Organiziranje tradicionalnih kulturnih prireditev in skrb za popularizacijo GEOSS-a v izobraževalne namene**

V tej točki so zajeti stroški, povezani z izvedbo prireditev, ki vključujejo stroške za nastopajoče, vodenje prireditev, za vsebinsko podporo programu, za pripravo promocijskega gradiva in oglaševanje, ozvočenje, snemanje, poštnino.... V času prireditev so v okolici območja GEOSS obiskovalcem na voljo zunanje površine s parkirišči in prireditvenim prostorom ter sanitarije, ki jih ima Društvo GEOSS v najemu za javno uporabo. Ti stroški, planirani v tej točki v skupni višini 2.641,90 EUR za vseh osem prireditev, so razdeljeni na posamezne prireditve in znašajo na prireditev 330,24 EUR.

Za prireditve v letu 2025 smo planirali naslednje stroške:

3.1. **Slovenski kulturni praznik v središču Slovenije**

Planirani so stroški marketinga (vabila, plakati, oglaševanje...), scenarija, povezovanja prireditve, vodenja prireditve, snemanja, ozvočenja, stroški nastopajočih, avtorskih honorarjev, predvajanja posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški najema površin za parkiranje in prireditveni prostor. Stroške scenarija, vodenja in povezovanja, ozvočenja, stroške nastopajočih in stroške avtorskih honorarjev bo krila Knjižnica Litija. Stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače. Strošek snemanja prireditve in strošek najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.2. **Pohod po poteh okrog Slivne in GEOSS-a**

Glavni organizator je Društvo za razvoj Slivne. Planirani stroški zajemajo stroške organizacije prireditve, pogostitve, stroške marketinga in najema površin za parkiranje in prireditveni prostor. Stroške organizacije prireditve (povezovanje, priprava prireditvenega prostora, ureditev poti in postojank...), pogostitve (hrana, pijača, izvedba vseh aktivnosti ob prihodu pohodnikov na cilj) in stroške marketinga bo financiralo Društvo za razvoj Slivne. Stroške najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.3. **Dan slovenske zastave in vpis predsednice RS v knjigo predsednikov**

Združena dogodka bosta zahtevala dodatno koordinacijo pri pripravi prireditve. Planirani so stroški marketinga (vabila, plakati, oglaševanje...), scenarija, povezovanja prireditve, vodenja prireditve, snemanja prireditve, ozvočenja, stroški nastopajočih, avtorskih honorarjev, predvajanja posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški najema površin za parkiranje in prireditveni prostor. Stroške izvedbe prireditve bodo krili Društvo Heraldica Slovenica, Občina Litija in Društvo GEOSS. Stroške pogostitve na stojnici bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače, ostale stroške pogostitve pa društvo Heraldika Slovenije in Občina Litija. Stroške snemanja prireditve, najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.4. **Dan Zveze veteranov vojne za Slovenijo in rodoljuba**

Planirani so stroški marketinga (vabila, plakati, oglaševanje...), scenarija, povezovanja prireditve, vodenja prireditve, snemanja prireditve, ozvočenja, stroški nastopajočih, avtorskih honorarjev, predvajanja posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški najema površin za parkiranje in prireditveni prostor. Organizatorja – ZVVS in Združenje Sever bosta krila večino stroškov izvedbe prireditve, stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače, strošek najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.5. **Dan GEOSS-a in Dan državnosti**

Planirani so stroški marketinga (vabila, plakati, oglaševanje,...), scenarija, povezovanja prireditve, vodenja prireditve, snemanja prireditve, ozvočenja, stroški nastopajočih, avtorskih honorarjev, predvajanja posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški najema površin za parkiranje in prireditveni prostor. Stroške scenarija, vodenja in povezovanja, ozvočenja, stroške nastopajočih in stroške avtorskih honorarjev bosta krila Občina Litija in Osnovna šola Gradec. Stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače. Stroške snemanja prireditve, najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.6. **Vpis v zlato knjigo**

Planirani so stroški za vodenje in povezovanje prireditve, izdelavo zahval, marketing, ozvočenje, snemanje prireditve, predvajanje posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški za najem površin za parkiranje in prireditveni prostor. Stroške scenarija, vodenja in povezovanja, ozvočenja, stroške nastopajočih in stroške avtorskih honorarjev bosta krila Občina Litija in Osnovna šola Gradec. Stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače. Stroške snemanja prireditve, najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS.

3.7. **Vranov let v svobodo na GEOSS-u**

Podpora prireditvi v letu 2025 je napovedala Zveza častnikov Slovenske vojske. Zveza bo prireditev organizirala in pomagala tudi z obveščanjem in organizacijo prevozov za mednarodno in vseslovensko udeležbo, predvsem iz ključnih točk Vranovega leta. Za prireditev predvidevamo stroške pohoda, prevoza pohodnikov po delu poti Vranovega leta, stroške marketinga, predvajanja posnete avtorske glasbe (SAZAS), snemanja prireditve, povezovanja in vodenja prireditve ter ozvočenja prireditve.

Strošek snemanja prireditve in najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS. Stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače.

3.8. **Glasbeno popoldne z Antonom Lajovcem**

Planirani so stroški za vodenje in povezovanje prireditve, izdelavo zahval, marketing, ozvočenje, snemanje prireditve, predvajanje posnete avtorske glasbe (SAZAS) in stroški za najem površin za parkiranje in prireditveni prostor. Organizacijo in scenarij bo prevzela Glasbena šola Litija.

Strošek snemanja prireditve in najema površin za parkiranje in prireditveni prostor bo krilo Društvo GEOSS. Stroške pogostitve bo delno krilo Društvo žena in deklet Vače.

3.9. **Druge prireditve**

Za morebitne druge prireditve smo planirali rezervna sredstva.

4. **Izdajanje publikacij o GEOSS-u in informiranje javnosti**

Društvo GEOSS je v minulih letih vlagalo v pripravo raznih publikacij, ni pa vlagalo v obnovo spletne strani in njene vsebine. Kot v letu 2024 bomo tudi v letu 2025 za informiranje javnosti o GEOSS-u ter za izboljšanje podobe društva in njegovih vsebin na spletni strani namenili več sredstev.

4.1. **Vzpostavitev in upravljanje družbenih medijev društva**

V letu 2025 bomo nadaljevali s preoblikovanjem dosedanjih besedil na družbenih medijih in jih uskladili z novimi pogledi društva. V tej točki je predviden strošek za pripravo materialov za digitalno predstavitev območja GEOSS - opisi posameznih obeležij, njihov pomen in zgodovina nastajanja ter povezanost med njimi. Opisi bodo morali biti tudi v angleškem jeziku (po potrebi bomo kasneje dodali še kakšen drug tuji jezik).

4.2. **Koledar GEOSS**

Planiramo nabavo koledarjev z dotiskom ter njihovo distribucijo poslovnim partnerjem, krajanom Slivne, okoliškimi društvom ter članom društva.

4.3. **Obveščanje javnosti**

Pomembna naloga Upravnega odbora društva GEOSS je hitro in transparentno podajanje vseh informacij glede prihajajočih prireditev. Pravočasno objavljane vabil in obvestil o prireditvah so naloge tajnice društva, ki bo skrbela tudi za pripravo povzetkov prireditev in jih objavila na spletni strani. Poskrbela bo za umeščanje video povzetkov posameznih prireditev na splet ter kasneje na spletno stran društva ter za ažuriranje spletne strani z novostmi.

5. **Pripravljanje letnega programa dela in razvoja, s finančnim načrtom, in opravljanje v njem določenih nalog**

5.1. **Izdelava poročil, zapisnikov, organizacija prireditev in druge organizacijske in administrativne naloge tajnika društva**

Predvideli smo stroške za izvedbo organizacijskih in administrativnih nalog tajnice društva v zvezi s prireditvami (vabila, dopisi in druga korespondenca, prijava prireditev, komunikacija z drugimi subjekti) in v zvezi z delovanjem društva (vodenje pošte in evidenc, knjigovodska opravila, oblikovanje besedil, skrb za informacijske in komunikacijske poti ter javnost dela društva) ter v zvezi z zapisniki sej organov društva ter sodelovanjem pri letnih poročilih in programih ter pri urejanju arhiva društva.

- 5.2. **Stroški vodenja računa (na katerem so koncesijska sredstva) in stroški računovodstva**
Društvo GEOSS posluje preko TRR, izdelati je potrebno razna poročila in izpolniti zakonske obveznosti do FURS-a. V tej postavki smo predvideli stroške, povezane z vodenjem računa, in delom računovodstva (bilance in druge listine).
- 5.3. **Stroški limita na TRR**
Z novim načinom izplačila koncesnine, ki temelji na sklepu Vlade RS (9. 5. 2024) se društvu sredstva za izvajanje nalog iz programa dela društva izplačujejo na podlagi zahtevkov za že opravljene storitve, z odloženim rokom plačila cca dveh mesecev. Posledično to pomeni, da društvo zaradi zalaganja sredstev potrebuje limit na TRR za svoje poslovanje in izvedbo nalog.
- 5.4. **Ostalo**
Planirali smo sredstva za nepredvidene stroške (dvig obrestne mere, dvig bančnih stroškov...).

V. ZAKLJUČEK

Društvo GEOSS že od svojega nastanka temelji na izhodiščih in idejah projekta Vače 81, sedaj Projekta GEOSS. Ta projekt povezuje območje GEOSS s širšim območjem celotne Krajevne skupnosti Vače. Več kot 40 let je že od same uresničitve ideje in Društvo GEOSS še vedno deluje v tem povezovalnem duhu. Koncesijska sredstva so namenjena ožjemu območju GEOSS, ki ga opredeljuje Zakon, zato mora Društvo GEOSS iskati druge vire financiranja za uresničevanje tudi izvornih izhodišč projekta.

Društvo GEOSS pridobiva sredstva za ostale naloge iz prihodkov članarin, nekatere naloge pa opravijo člani in krajanji brezplačno. Te naloge so:

- vzdrževanje Doma GEOSS - Muzeja Petra Svetika s tekočimi stroški;
- dopolnjevanje zbirk;
- dopolnitev arheoloških replik za Dom GEOSS - Muzej Petra Svetika;
- vzdrževanje eksponatov za muzej;
- promocijski spominki GEOSS-a.

Med nalogami, ki so opravljene brezplačno, je tudi delovanje Upravnega odbora kot izvršilnega organa društva. V letu 2024 je imel 10 sej, veliko elektronskih komunikacij, člani Upravnega odbora pa so delovali tudi preko številnih delovnih skupin (za pripravo aktov, za organizacijo prireditev, za urejanje območja GEOSS...). Vseh sej je bilo od začetka mandata pomladi 2023 kar 22 (ena od sej v dveh delih), člani pa za delo niso prejeli nobenega plačila, povračila stroškov ali sejin.

S takim načinom dela bomo nadaljevali do konca koncesijskega obdobja, ki se izteče 1. 11. 2025, da bomo lahko uresničili načrtovane naloge. Plan smo zato začrtali ambiciozno in z vizijo uresničevanja poslanstva Društva GEOSS, zato smo velik del sredstev planirali v sodelovanju in s pričakovanji do (so-)financerjev. S tem želimo uresničiti načrte novega vodstva in obenem postaviti območje GEOSS na zemljevid naše države in širše ter poudariti njegov simbolni pomen.

Društvo GEOSS si bo v prihodnje prizadevalo iskati načine za pridobitev dodatnih sredstev na razpisih na občinskem, nacionalnem in evropskem nivoju. Želimo si finančno podporo pri posamičnih projektih, kjer bomo iskali partnerstva pri deležnikih, s katerimi bomo našli skupne interese v okviru širšega povezovanja, ki smo ga začrtali in že začeli uresničevati kot stalno nalogo.

Društvo GEOSS kot upravljavec območja GEOSS, ki je v lasti Republike Slovenije, za opravljanje svojega poslanstva in nalog v širšem družbenem interesu prejema koncesijska sredstva, ki se od odobritve v letu 2005 do danes niso povečala. Inflacija v tem času znaša 55% (Statistični urad RS), kar pomeni, da Društvo GEOSS izvaja svoje naloge z realno bistveno manjšimi sredstvi, sam obseg nalog iz koncesijske pogodbe pa se zato ni nič zmanjšal. Še več, društvo mora glede na nov način izplačevanja koncesijskih sredstev, ki jih plačuje za blago in opravljene storitve, sredstva celo zalagati državi s pomočjo finančnega zadolževanja pri banki, na povračilo sredstev pa, na podlagi vsakokratnih zahtevkov za izplačilo, čakati cca dva meseca.

Iz planskih postavk je razvidno, da smo več kot polovico koncesijskih sredstev planirali za stroške dela (točki 1 in 5 tabele) in organizacijo prireditev (točka 3 tabele), preostala sredstva pa smo razporedili za izvedbo drugih nalog. Na ta način, s prostovoljnim delom članov in krajanov ter z velikim prispevkom drugih (so-)financerjev, za katere si Društvo GEOSS ves čas prizadeva, bomo s koncesijskimi sredstvi za le 10-mesečno obdobje sicer izvedli načrtovani program dela, vendar to zagotovo ne bo mogoče na način in v obsegu, ki pritiče poslanstvu tako pomembnega in simbolnega projekta in območja, ki bi moralo tudi in predvsem s pomočjo države pridobivati na njegovem nacionalnem pomenu, prepoznavnosti, ugledu in tudi turistični atraktivnosti.

Pripravil:

Upravni odbor Društva GEOSS

